

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-2

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Medailon z hrobu 914/803 z kostela sv. Kříže v Javorníku (obr. 22, str. 191). Medallion from grave Nr. 914/803 in the St. Cross Church in Javorník (Fig. 22, Pg. Nr. 191).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

a skleněné i hliněné kuličky, můžeme ji interpretovat jako dětskou hračku.

Poslední skupinu archeologických situací lze přiřknout vývoji parcely v 17. – 19. století, kdy pod zástavbou a v prostoru jí příslušných dvorů vzniklo několik dalších objektů, které porušily starší pravěké a středověké situace. Některé z těchto objektů obsahovaly pozůstatky zděných kamenných či cihlových konstrukcí, které můžeme interpretovat jako odpadní jámy a sklípky. Příkladem nejzachovalejšího objektu z tohoto období je kompletně zachovaný kvadratický sklípek vyložený plochými kamennými deskami a cihlami, jehož vznik lze na základě nálezů mince datovat na přelom 17. a 18. století. Nálezy z této epochy reprezentuje zejména četný soubor různobarevně glazované keramiky a zvířecích kostí.

V celkovém měřítku se podařilo při záchranném archeologickém výzkumu v Uherském Brodě zdokumentovat unikátní archeologické situace, které doplňují naše poznání o vývoji sídelní struktury v rámci intravilánu královského města Uherského Brodu.

Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek, Jiří Novotný

Resumé

Uherský Brod (Uherské Hradiště District), Komenského Street, U Sboru Street. Middle age, Modern times. Town. Rescue excavation.

Obr. 67. Uherský Brod – ulice Komenského, U Sboru. Lokalizace zkoumané parcely.

Fig. 67. Uherský Brod – Komenského Street, U Sboru Street. Localization of researched plat.

UNIČOV (OKR. OLMOUC)

Haškova, Příční, Litovelská, parc. č. 2244/7, 61/1, 2473/1, 2244/8, 2244/9, 2251/29. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum vyvolaný rekonstrukcí komunikací a inženýrských sítí v jižní části historického jádra Uničova (ul. Haškova, Příční a Litovelská) provádělo od června do října 2014 v souběhu s výkopovými pracemi olomoucké pracoviště Národního památkového ústavu. V ulici Haškově byly vyhloubeny tři předstihové archeologické sondy v místech projektované výsadby stromů. Sondy obnažily částečně zasypané sklepy v někdejší zahradě minoritského kláštera a kulturní souvrství tvořící se od doby lokace města. Historický terén ulice Příční byl v minulosti značně porušen, dokumentována zde byla novověká stoka. V Litovelské ulici přinesl výzkum nové poznatky k vývoji konstrukce komunikací již od vrcholného středověku – zjištěny byly obrubníky ve formě podélně položených klád, fixovaných kameny, prkna, vysypávky drobnými kameny a struskou (obr. 68, 69). Před č. p. 185 a 177 výzkum

Obr. 68. Uničov, Litovelská ulice, před č. p. 192. Příčný profil dokumentující nárůst uličních vrstev a konstrukci komunikace (profil P4; foto J. Grégr).

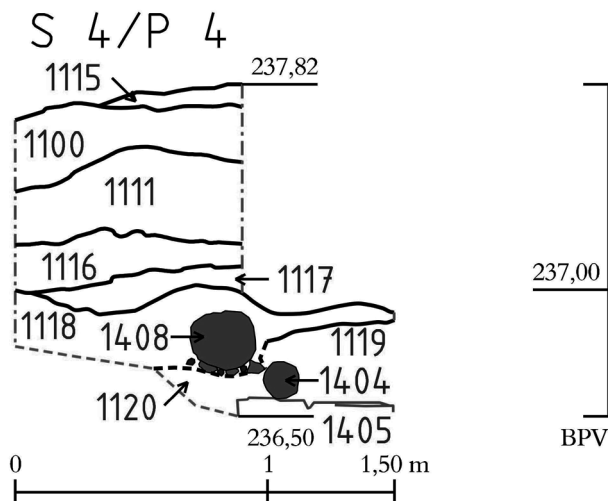
Abb. 68. Uničov, Litovelská Straße, vor Hs.-Nr. 192. Der Querprofil mit der Erhöhung der Straßenschichten und der Kommunikationkonstruktion (Foto J. Grégr).

potvrdil přítomnost základového zdiva středověké Litovelské brány.

Hana Dehnerová, Jan Grégr

Resumé

Uničov (Bez. Olomouc), Haškova-, Příční-, Litovelská Straßen, Parz. Nr. 2244/7, 61/1, 2473/1, 2244/8, 2244/9, 2251/29. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Obr. 69. Uničov, Litovelská, sonda S4/14. Příčný uliční profil P4 před č. p. 192. 1404, 1408 – klády, 1405 – prkna (kresba a digitalizace J. Grégr).

Abb. 69. Uničov, Litovelská Straße, die Sonde S4/14. Der Querprofil der Straße vor Nr. 192. 1404, 1408 – die Rundholz, 1405 – die Bretter (Zeichnung und Digitalisierung J. Grégr).

UNIČOV (OKR. OLMOUC)

Panská ulice, parc. č. 2517. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Lokalizace v S-JTSK: bod X = 1100951,73, Y = 554322,34.

V letních měsících roku 2015 proběhl archeologický dohled v Uničově v Panské ulici, kde byly hloubeny základové pasy pro stavbu rodinného domu. Během těchto zemních prací byly narušeny převážně vrstvy recentních stavebních sutí. Pouze ve východní části staveniště, dále od ulice, nedaleko městských hradeb, byly zjištěny archeologické situace, které byly následně zdokumentovány. Celková hloubka výkopů činila 1,10 – 1,20 m, šířka nepřesáhla 0,80 m. Mocnost zachovalých archeologických souvrství byla 0,50 – 0,60 m, přičemž nikde nebylo dosaženo intaktního geologického podloží.

Nejdůležitějším zjištěním jsou dvě výrazné úrovně požárových horizontů, dokládajících v tomto prostoru přítomnost dřevohlinitých konstrukcí. Keramikou je možné je datovat do období pozdního středověku a raného novověku. Z nálezů je pozoruhodný zejména částečně rekonstruovatelný, původně zeleně glazovaný, avšak silně přepálený větší fragment nádoby s výlevkou. Společně s ním byla nalezena i železná, požárem rovněž značně poškozená veřej dveří a pozůstatky silně zdeformované skleněné nádoby.

Karel Faltýnek

Resumé

Uničov (Bez. Olomouc), Panská Straße, Parz. Nr. 2517. Mittelalter, Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

VALAŠSKÉ MEZIRÍČÍ (K. Ú. KRÁSNO NAD BEČVOU, OKR. VSETÍN)

„Helštýn“, parc. pz. č. 747/1. Novověk. Letohrádek. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum regionu Valašsko.

Lokalizace: 49°29'3.442"N 17°59'6.462"E

Předstihový archeologický výzkum proběhnul na vrchu Helštýně kde se podařilo odhalit velkou část základů Belvedéru – letohrádku Žerotínů, pánů ve Valašském Meziříčí. Nálezový celek se skládá hlavně ze stavebních článků, jako jsou cihly, interiérové glazované dlaždice, exteriérové kamenné dlaždice, kachle, fragmenty omítek, keramika, sklo a drobné mince.

Vzhledem k minimu dochovaných písemných pramenů přinesl předstihový výzkum množství nových poznatků zejména o konstrukci stavby. Byl vyloučen kruhový tvar, který dokládá nejstarší mapový pramen. Výzkum dokázal, že jde o pravouhlou stavbu. Kastelový tvar z indikační skici z roku 1834 však zůstává otázkou, protože nebyly nalezeny rohové věže. Nepotvrdila se taktéž teorie o dřevěné stavbě altánového typu. Podle nálezů jde o cihlovo-kamennou stavbu na kamenném základě s keramickou dlažbou, několikanásobně omítnutými zdmi a s vykuřovacím tělesem, která byla pravděpodobně schopna i zimního provozu. V rámci povrchového průzkumu zaniklé alejové cesty k letohrádku byly nalezeny dvě dobové mince.

Stavba byla po svém zániku rozebrána místními obyvateli, i kamenné základy se zachovaly *in situ* jenom výjimečně. Destruovaný stavební materiál byl navezen do základových jam a povrch byl opakovaně zarovnáván navážkami z blízkého pole, naposledy při